Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
_____ Мирослав ЗАЯЧУК
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
(вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов’язкова
(вказати: обов’язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма *Міжнародний туризм*
(назва програми)

Спеціальність *242 "Туризм і рекреація"*
(вказати: код, назва)

Галузь знань *24 "Сфера обслуговування"*
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий)
Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Міжнародна економіка складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм»

Розробник: доц. ***Підгірна Валентина Никифорівна***, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, к.е.н.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: ***Підгірна Валентина Никифорівна***, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, к.е.н.

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм» _____ Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту
Протокол № *1 від "28" серпня 2026 року*

Завідувач кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту _____ Валерій РУДЕНКО

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від *"31" серпня 2026 року*

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету _____ Наталя АНДРУСЯК

Мета освітнього компонента «Міжнародна економіка» — формування у здобувачів вищої освіти системних знань про закономірності розвитку світової економіки, форми та механізми міжнародних економічних відносин, а також практичних навичок аналізу міжнародного економічного середовища, оцінювання впливу світогосподарських процесів на розвиток національної економіки й регіонів та прийняття обґрунтованих рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності в умовах глобалізації та європейської інтеграції України.

Пререквізити. З метою підвищення ефективності засвоєння курсу здобувач вищої освіти має вивчити до початку вивчення курсу «Міжнародна економіка» такі предмети: «Економічна теорія», «Історія туризму», «Рекреологія», «Технологія туристичної діяльності».

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей:**

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті *(Стандарт)*

ЗК18. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного економічного середовища та вміти адаптуватися до них; застосовувати механізми розрахунків за валютними операціями у міжнародній торгівлі.

ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

Студенти також мають: оперувати базовими категоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері зовнішньоекономічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих форм ЗЕД з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти їх регулювання.

ОПИС ЗМІСТУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістовихмодулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	4,0	120	2	30	30			60		залік

Структура змісту освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.		л	сем	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Основи міжнародної економіки								
Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економіки	13	4	4	5	15	2	-	13

Тема 2. Міжнародний поділ праці та місце регіонів у світовій економіці	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 3. Міжнародна торгівля та її регулювання	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 4. Міжнародний рух капіталу та інвестиційні процеси	13	4	4	5	10	2	-	8
Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація	16	3	3	10	15	-	2	8
Разом за ЗМ1	**60**	**15**	**15**	**30**	60	4	2	54
Змістовий модуль 2. Міжнародні економічні відносини та їх сучасні форми								
Тема 6. Валютно-фінансові відносини у світовій економіці	13	4	4	5	9	2	-	13
Тема 7. Міжнародні економічні організації та регулювання світової економіки	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 8. Міжнародна діяльність підприємств та форми виходу на світові ринки	9	2	2	5	6	-	-	10
Тема 9. Ризики та ефективність міжнародної економічної діяльності	11	3	3	5	8	2	-	8
Тема 10. Міжнародна економіка у сфері туризму	18	4	4	10	11	-	2	8
Разом за ЗМ 2	**60**	**15**	**15**	**30**	**60**	4	2	54
Усього годин	**120**	**30**	**30**	**60**	**120**	**8**	**4**	**108**

Змістовий модуль 1. Основи міжнародної економіки

Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економіки

1. Міжнародна економіка: сутність, структура та основні суб'єкти.
2. Форми міжнародних економічних відносин і закономірності їх розвитку.
3. Місце України та її регіонів у системі світового господарства.

Тема 2. Міжнародний поділ праці та місце регіонів у світовій економіці

1. Сутність, чинники та форми міжнародного поділу праці.
2. Міжнародна спеціалізація та кооперування виробництва.
3. Конкурентні переваги та участь регіонів у глобальних ланцюгах вартості.

Тема 3. Міжнародна торгівля та її регулювання

1. Сутність, структура та основні показники міжнародної торгівлі.
2. Теорії міжнародної торгівлі та сучасні тенденції її розвитку.
3. Тарифні й нетарифні інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу та інвестиційні процеси

1. Сутність, причини та форми міжнародного руху капіталу.
2. Прямі й портфельні іноземні інвестиції та діяльність транснаціональних корпорацій.
3. Інвестиційна привабливість регіонів і механізми залучення іноземних інвестицій.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація

1. Сутність, передумови та етапи міжнародної економічної інтеграції.
2. Глобалізація світової економіки: чинники, прояви та наслідки.
3. Європейська інтеграція України та розвиток транскордонного співробітництва.

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ТА ЇХ СУЧАСНІ ФОРМИ

Тема 6. Валютно-фінансові відносини у світовій економіці

1. Світова валютна система та основні етапи її еволюції.
2. Валютний ринок, валютні курси та механізми їх регулювання.
3. Міжнародні розрахунки, кредитні відносини та світовий фінансовий ринок.

Тема 7. Міжнародні економічні організації та регулювання світової економіки

1. Система міжнародних економічних організацій та їхні функції.
2. Роль СОТ, МВФ і Групи Світового банку в регулюванні світової економіки.
3. Співпраця України з міжнародними економічними організаціями та її значення для розвитку регіонів.

Тема 8. Міжнародна діяльність підприємств та форми виходу на світові ринки

1. Сутність, види та мотиви міжнародної діяльності підприємств.
2. Форми виходу на світові ринки та критерії їх вибору.
3. Організація зовнішньоекономічних операцій та укладання міжнародних контрактів.

Тема 9. Ризики та ефективність міжнародної економічної діяльності

1. Сутність, види та чинники ризиків міжнародної економічної діяльності.
2. Методи оцінювання та мінімізації міжнародних економічних ризиків.
3. Показники й методи оцінювання ефективності міжнародної економічної діяльності.

Тема 10. Міжнародна економіка у сфері туризму

1. Міжнародний туризм як форма міжнародних економічних відносин.
2. Світовий ринок туристичних послуг: структура, суб’єкти та тенденції розвитку.
3. Вплив міжнародного туризму на економіку країн і розвиток регіонів.

Тематика практичних занять з переліком питань і завдань

Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економіки

Питання для обговорення:

1. Сутність, структура та суб’єкти міжнародної економіки.
2. Основні форми міжнародних економічних відносин.
3. Місце України та її регіонів у світовому господарстві.

Завдання: Оберіть країну та охарактеризуйте її місце у світовій економіці за основними показниками: ВВП, експорт, імпорт, провідні галузі міжнародної спеціалізації. Визначте можливі напрями економічної співпраці з регіонами України.

Тема 2. Міжнародний поділ праці та місце регіонів у світовій економіці

Питання для обговорення:

1. Чинники та форми міжнародного поділу праці.
2. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва.
3. Конкурентні переваги регіонів у світовій економіці.

Завдання: Оберіть регіон України та визначте його міжнародну спеціалізацію. Складіть таблицю «Ресурси регіону — конкурентні переваги — експортні товари або послуги». Запропонуйте можливості залучення місцевих підприємств до глобальних ланцюгів вартості.

Тема 3. Міжнародна торгівля та її регулювання

Питання для обговорення:

1. Структура та показники міжнародної торгівлі.
2. Тарифні й нетарифні методи регулювання торгівлі.
3. Експортний потенціал регіонів України.

Завдання: За статистичними даними обраного регіону за два роки розрахуйте зовнішньоторговельний оборот, сальдо та коефіцієнт покриття імпорту експортом. Визначте основні товари й країни-партнери та поясніть виявлені зміни.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу та інвестиційні процеси

Питання для обговорення:

1. Причини та форми міжнародного руху капіталу.
2. Прямі й портфельні іноземні інвестиції.
3. Інвестиційна привабливість регіону та способи її підвищення.

Завдання: Порівняйте інвестиційну привабливість двох регіонів України за п’ятьма обраними критеріями. Обґрунтуйте вибір регіону для розміщення підприємства з іноземними інвестиціями та визначте очікувані переваги для місцевої громади.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація

Питання для обговорення:

1. Передумови та форми міжнародної економічної інтеграції.
2. Переваги й суперечності глобалізації.
3. Європейська інтеграція та транскордонне співробітництво регіонів України.

Завдання: Складіть порівняльну таблицю форм економічної інтеграції за ступенем усунення торговельних обмежень і узгодження економічної політики. На прикладі транскордонного проєкту визначте його учасників, мету та результати для розвитку регіону.

Тема 6. Валютно-фінансові відносини у світовій економіці

Питання для обговорення:

1. Еволюція світової валютної системи.
2. Валютні курси та чинники їх зміни.
3. Форми міжнародних розрахунків і міжнародного кредитування.

Завдання: Підприємство має отримати експортну виручку в розмірі 10 000 євро та сплатити за імпорт 6 000 доларів США. Розрахуйте залишок коштів у гривнях за курсів 45 грн/євро та 41 грн/дол. США. Визначте, як зміниться результат у разі зростання курсу долара на 5% за незмінного курсу євро. Запропонуйте спосіб зменшення валютного ризику.

Тема 7. Міжнародні економічні організації та регулювання світової економіки

Питання для обговорення:

1. Види та функції міжнародних економічних організацій.
2. Роль СОТ, МВФ і Групи Світового банку у світовій економіці.
3. Значення міжнародної підтримки для розвитку регіонів України.

Завдання: Складіть порівняльну таблицю діяльності СОТ, МВФ і Групи Світового банку за напрямами роботи, інструментами та отримувачами підтримки. Знайдіть приклад проєкту міжнародної організації в Україні та охарактеризуйте його значення для регіонального розвитку.

Тема 8. Міжнародна діяльність підприємств та форми виходу на світові ринки

Питання для обговорення:

1. Мотиви та види міжнародної діяльності підприємств.
2. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.
3. Вибір іноземного партнера та основні умови міжнародного контракту.

Завдання: Оберіть підприємство вашого регіону та запропонуйте для нього перспективний зовнішній ринок. Обґрунтуйте форму виходу на цей ринок, визначте потенційних споживачів і партнерів та сформулюйте основні умови майбутньої зовнішньоекономічної угоди.

Тема 9. Ризики та ефективність міжнародної економічної діяльності

Питання для обговорення:

1. Види ризиків міжнародної економічної діяльності.
2. Методи оцінювання та мінімізації ризиків.
3. Показники ефективності експортно-імпортних операцій.

Завдання: Експортна виручка підприємства становить 800 тис. грн, виробнича собівартість експортованої продукції — 560 тис. грн, транспортні та страхові витрати — 80 тис. грн. Розрахуйте економічний ефект операції та рентабельність витрат. Оцініть зміну результатів у разі збільшення транспортних і страхових витрат на 20% та запропонуйте заходи збереження прибутковості.

Тема 10. Міжнародна економіка у сфері туризму

Питання для обговорення:

1. Міжнародний туризм у системі світогосподарських зв’язків.

2. Структура світового ринку туристичних послуг.
3. Вплив міжнародного туризму на економіку країн і регіонів.

Завдання: Порівняйте дві країни за кількістю міжнародних туристичних прибуттів і надходженнями від в'їзного туризму за один рік. Розрахуйте середні надходження на одне прибуття та поясніть відмінності. Запропонуйте напрями використання досвіду цих країн для розвитку туризму в обраному регіоні України.

Завдання для самостійної роботи студентів

Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економіки

Складіть схему основних суб'єктів міжнародної економіки та взаємозв'язків між ними. Наведіть приклади участі підприємств вашого регіону в міжнародних економічних відносинах.

Тема 2. Міжнародний поділ праці та місце регіонів у світовій економіці

Порівняйте міжнародну спеціалізацію двох регіонів України. Визначте природно-ресурсні, трудові та інфраструктурні чинники, які зумовлюють відмінності між ними. Результати подайте в таблиці.

Тема 3. Міжнародна торгівля та її регулювання

Оберіть експортний товар вашого регіону та з'ясуйте, які тарифні й нетарифні обмеження можуть застосовуватися до нього на обраному іноземному ринку. Поясніть їхній вплив на конкурентоспроможність виробника.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу та інвестиційні процеси

Знайдіть приклад підприємства з іноземними інвестиціями в Україні. Охарактеризуйте мотиви інвестора, чинники вибору місця розташування та вплив діяльності підприємства на зайнятість і розвиток регіону.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація

Підготуйте аналітичне повідомлення про можливості й ризики європейської інтеграції для обраної галузі економіки вашого регіону. Запропонуйте заходи адаптації місцевих підприємств до посилення міжнародної конкуренції.

Тема 6. Валютно-фінансові відносини у світовій економіці

Дослідіть динаміку офіційного курсу гривні до євро або долара США за останні шість місяців. Подайте результати в таблиці чи на графіку, розрахуйте відсоткову зміну курсу та поясніть можливі наслідки для експортерів та імпортерів.

Тема 7. Міжнародні економічні організації та регулювання світової економіки

Оберіть програму міжнародної організації, спрямовану на підтримку регіонального розвитку в Україні. Визначте її мету, джерела фінансування, учасників та умови отримання підтримки. Обґрунтуйте можливості участі вашої громади в такій програмі.

Тема 8. Міжнародна діяльність підприємств та форми виходу на світові ринки

Порівняйте дві форми виходу підприємства на зовнішній ринок за витратами, ризиками та рівнем контролю. Наведіть приклади їх застосування й обґрунтуйте доцільність кожної форми для малого або середнього підприємства регіону.

Тема 9. Ризики та ефективність міжнародної економічної діяльності

Складіть карту ризиків міжнародної діяльності обраного підприємства. Для кожного ризику визначте ймовірність виникнення, можливі наслідки та заходи мінімізації. Обґрунтуйте, які ризики потребують першочергової уваги.

Тема 10. Міжнародна економіка у сфері туризму

Дослідіть міжнародні туристичні зв'язки обраного регіону України. Визначте чинники привабливості для іноземних відвідувачів, основні перешкоди розвитку в'їзного туризму та запропонуйте заходи просування регіону на міжнародному ринку.

Під час виконання завдань використовуйте офіційні статистичні дані, матеріали органів влади, міжнародних організацій і підприємств. Зазначайте джерела інформації та період, якого стосуються наведені дані.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання освітнього компонента застосовуються традиційні та інноваційні методи навчання, спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти, зокрема: словесні, наочні, практичні, проблемно-орієнтовані, інтерактивні методи, аналіз ситуацій (case-study), робота з інформаційними ресурсами, самостійна та індивідуальна робота здобувачів.

Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

Практичні методи (практичні заняття, бізнес-кейси (індивідуальні або командні).

Наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

Робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

Самостійна робота над питаннями, окресленими програмою ОК.

Тренінги, майстер-класи від запрошених стейкголдерів.

Реферативні та пошукові дослідження.

Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю:

- ***методи усного контролю***: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань, кейсів, представлення аналітичних завдань.
- ***методи письмового контролю***: контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання вправ, написання есе,
- ***методи самоконтролю***: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (тематичні, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Міжнародна економіка», представлений на електронній платформі https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4441

Форма підсумкового контролю – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	40	100

Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	МКР 1	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	МКР 2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЯ Й КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Дайте визначення міжнародних економічних відносин.
2. Назвіть основні форми міжнародних економічних зв’язків.
3. Поясніть чинники розвитку глобалізації у світовому господарстві.
4. Які суб’єкти та об’єкти міжнародних економічних відносин?
5. У чому полягає роль міжнародних організацій у розвитку МЕВ?
6. Що таке регіон як суб’єкт міжнародних економічних відносин?
7. Які фактори визначають потенціал регіону у сфері міжнародних зв’язків?
8. Які форми інтеграції регіонів у світове господарство?
9. Наведіть приклади успішної міжнародної діяльності регіонів.
10. Які перспективи розвитку міжнародних зв’язків на регіональному рівні?
11. Дайте визначення митно-тарифного регулювання.
12. Назвіть основні інструменти митно-тарифного регулювання.
13. Як мито впливає на конкурентоспроможність товарів?
14. Які міжнародні угоди регламентують митно-тарифну політику?
15. Порівняйте митну політику України та однієї з країн ЄС.
16. Що таке нетарифне регулювання?
17. Які види нетарифних бар’єрів ви знаєте?
18. Які переваги та недоліки квотування та ліцензування?
19. Яким чином технічні стандарти впливають на міжнародну торгівлю?
20. Як міжнародні організації регулюють нетарифні заходи?

21. Назвіть основні форми виходу підприємства на міжнародний ринок.
22. У чому полягає різниця між прямим і непрямим експортом?
23. Які фактори визначають вибір форми виходу на ринок?
24. Які ризики супроводжують вихід на міжнародний ринок?
25. Наведіть приклади успішного виходу українських компаній за кордон.
26. Що таке валютне регулювання?
27. Назвіть основні інструменти валютного регулювання.
28. Які валютні обмеження існують в Україні?
29. Яку роль відіграють міжнародні фінансові організації у валютному регулюванні?
30. Які основні валютні ризики у зовнішньоекономічній діяльності?
31. Що таке торговельно-посередницькі операції?
32. Які види посередників діють на зовнішньому ринку?
33. Які переваги та недоліки використання посередників у міжнародній торгівлі?
34. Які правові аспекти регулюють діяльність посередників?
35. Наведіть приклад міжнародного торгового посередника та його функції.
36. Назвіть обов'язкові розділи міжнародного контракту.
37. Які особливості формування ціни, умов постачання та платежу у міжнародних контрактах?
38. Як вирішуються спори між сторонами міжнародного контракту?
39. Які види ризиків існують у зовнішньоекономічній діяльності?
40. Які основні методи страхування експортно-імпортних операцій ви знаєте?

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/) здобувачі освіти мають можливість на зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. **Міжнародна економіка** : навчальний посібник / за ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.
2. **Міжнародна економіка** : навчальний посібник / Г. В. Єфімова, С. М. Марущак, Л. Ю. Вдовиченко, О. В. Пащенко, О. М. Майстренко, М. Д. Павлова ; за заг. ред. Г. В. Єфімової. Миколаїв : НУК, 2024. 324 с.
3. **Герасимчук В. Г., Войтко С. В., Серебренніков Б. С., Сакалош Т. В.** Міжнародна економіка : підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, С. В. Войтка. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 532 с.
4. **Міжнародні економічні відносини** : підручник / за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.

5. **Міжнародні економічні відносини:** навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 1 / П. Г. Перерва, В. О. Черепанова, В. Г. Дюжев та ін. ; за ред. П. Г. Перерви, В. О. Черепанової, В. Г. Дюжева. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. 535 с.
6. **Ільчук М. М., Яворська В. О.** Міжнародна біржова діяльність : навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2024. 366 с.
7. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. International Economics: Theory and Policy. 11th ed. Pearson, 2017. 800 p.
8. Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Столярчук Я. М. Міжнародна економіка : підручник. Київ : КНЕУ, 2014. 762 с.
9. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка : підручник. 3-тє вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2008. 622 с.
10. Salvatore D. International Economics. 13th ed. John Wiley & Sons, 2019. 720 p.
11. Gerber J. International Economics. Global ed. Pearson, 2017. 510 p.
12. Чеботар С. І., Савельєв Є. В., Ларіна Я. С., Лизун М. В., Шевчик М. Г. Світова економіка і торгівля. Київ : Знання, 2010. 212 с.
13. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 228 с.
14. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник. 2-ге вид. Київ : Знання, 2008. 663 с.

Додаткова

15. Pidgirna, V. Filipchuk, N. Development of the tourist services market in Ukraine under conditions of transformation changer. GeoJournal of Tourism and Geosites. Year XIII, vol. 30, no. 2 supplement, 2020, p.794-800
16. Зибарева О. В., Підгірна В. Н., Пушак Я. Я. Сталий розвиток туризму: управління проєктами у практичному вимірі. Інфраструктура ринку. 2024. № 80. С. 134–140. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/80_2024/25.pdf
17. Ємчук Т. В., Арпуль О. В., Підгірна В. Н. Вплив пандемії COVID-19 на міжнародний туризм та його відновлення. Інфраструктура ринку. 2024. № 81. С. 240–249. DOI: https://doi.org/10.32843/infrastruct81-41
18. Підгірна В. Н., Пушак Я. Я., Зибарева О. В. Концептуальні засади гнучкого менеджменту змін у контексті забезпечення сталого розвитку підприємств. Вісник економічної науки України. 2025. № 2 (49). С. 85–92. DOI: https://doi.org/10.37405/1729-7206.2025.2(49).85-92.

Посилання на інформаційні ресурси

Офіційний сайт бази українського законодавства в Інтернет. URL : www.lawukraine.com.

Офіційний сайт Державної служби статистики. URL : www.ukrstat.gov.ua.

Офіційний сайт електронної бібліотеки. URL : www.lib.com.ua.

Офіційний сайт інституту економічних досліджень і політичних консультацій. URL : www.ier.kiev.ua.

Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. URL : www.lsl.lviv.ua.

Офіційний сайт Національного інституту стратегічного дослідження при Президентові УКРАЇНИ. URL : http://www.niss.gov.ua/articles/245/

Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua.

Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України. URL : www.kmu.gov.ua

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-

dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/;

- «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей освітнього компоненту.